

Vaccination

Tilgængelighed 75 år

Det skal du vide, før du starter:

Navn på den, der er vaccineret
Sted(sogn) og omtrentligt tidspunkt for vaccinationen

Kender du tid og sted for vaccinationen?

NEJ

JA

Ca. 1820-1850

Prøv at checke personens konfirmation og/eller vielse.

I denne periode vil der normalt stå, hvornår og af hvem en person er vaccineret.

Du kan evt. finde datoen i visse kirkers til- og afgangslister.

Du skal finde ud af hvilken lægekreds vaccinationssognet hører under.

Slå sognenavnet op i de brune kasser, der er i skuffedariet i Vejledningsområdet. Her finder du navnet på lægekredsen.

Derefter slår du op i registraturerne over embedslægearkivet. Disse står i blandt registraturerne under E.

I registraturen finde du en oversigt over hvilke protokoller, der er bevarede og afleverede fra de enkelte lægedistrikter.

Finder du noget, du kan bruge skal det bestilles frem via www.sa.dk

Du kan også gå direkte til www.sa.dk/daisy og søge på lægedistriktet.

Vaccination

Vaccination kommer af ordet "vacca", som betyder ko. Omkring år 1800 opdagede den engelske læge Edward Jenner, at nogle malkepiger på hans egn ikke fik kopper. De piger, der havde haft kokopper, var beskyttede imod sygdommen. Pigerne blev heller ikke arreder af kokopperne, og Jenner blev den første, som lavede systematiske vaccinationer. Den første, som vaccinerede i Danmark, var lægen Winsløv i København. Det var i 1801, og han fik sin vaccine direkte fra Jenner.

Der havde været enkelte tilløb til vaccination før - men slet ikke systematisk. Fx inoculerede Struensee den senere Frederik den Sjette, og der blev lavet en lille medalje til minde om begivenheden.

Tvungen vaccination fra 1810

I begyndelsen af 1800-årene var Danmark ramt af svære koppeepidemier. Det var baggrunden for, at vaccination blev gjort lovpligtig med en forordning d. 3.4.1810. Medmindre man havde "haft naturlige kopper", skulle man vaccineres.

Indtil ca. midten af 1800-årene er vaccinationsdatoen som regel indført i kirkebøgerne ved en persons konfirmation og vielse.

Vaccinationsdatoen kan derfor være med til at bevise eller sandsynliggøre, at to personer er identiske!

Vaccination blev ikke altid udført af lægen - også fx præster, degne og skolelærere lærte at vaccinere - derfor kan man bl.a. også finde vaccinationslister i visse kirkebøger.

Fødested med i protokollerne

Vaccinationsprotokollerne indeholder som regel det vaccinerede barns navn, faderens navn, barnets fødested og fødselsdag.

Protokollerne fortæller også lidt om de vaccineredes sundhedstilstand. Der kan fx stå at barnet er "robust", "spinkel", "skrofuløs" eller måske "snottet"! Men som regel står der blot at sundhedstilstanden er "god".

Søgetips til www.sa.dk/daisy

For at bestille embedslægenes vaccinationsprotokoller søger du i www.sa.dk/daisy med flg.:

Arkivskaber: læge [Det er tilstrækkeligt at skrive en del af ordet]
Arkivserie: Vaccination [Det er tilstrækkeligt at skrive en del af ordet]

Her får du en oversigt over samtlige embedslægers vaccinationsarkivalier.

Du vælger den relevante embedslæge og bestiller herefter den relevante protokol med angivelse af læsesal, benyttelsesdato selv evt. læsesals-plads.

Prøv også at lave følgende søgning i arkivdatabasen.

Arkivserie: Vaccination [Det er tilstrækkeligt at skrive en del af ordet]

Her kommer en komplet oversigt over mange forskellige myndigheders vaccinationsprotokoller. Måske er der noget DU kan bruge.

Arkivalier omhandlende vaccination kan forudbestilles til brug på læsesalen. De skal da bestilles mindst 2 arbejdsdage før ønsket benyttelsesdag og vil blive placeret under dit efternavn i reol I-J i Selvbetjeningsmagasinet.